

תפ"ה תפ"ו

דין יוכב. סומת ואלת תורה דגון הלשכה

(א) א"ד. ז"ה. ק"ט. ל"ז (ב) (א)

(1) לגמרה של חורה. כלפיא נמדרש שה"ש (מ) וה"ה לגמר מלוה. כתב הא"ר מצאנו מהפוסקים דיש לשמוח לרבים בכל מה דאפשר בשמחה של מלוה ודלא כיש שמכין ודוחין אלו לאלו עד שהשמחה נהפך למוגה ח"ו גם מתוך כך מונעין משמחה של מלוה ולכן יש לגעור בהן עכ"ל גם מהר"ק בשורש ט' האריך מאוד שלא לבטל שום מנהג שנהגו לכתוב שמחת המורה ע"ש ולכן רעה עושין בהרבה מקומות כמה שצטענו מקרוב שלא לעשות משמחה ושמחה בשמחת חורה אף גם ששמחין בשאר ימים וכל ימיהם כמגיס ובעו"ה כיוון כבוד המורה גרס זה שהמורה מונחם בקרבן זויח ואין דורש ואין מנקש ומי ימן ישיב ורחם שגר ב"י ב"ב [בבבוי יעקב]:

(א) א"ד. ז"ה. ק"ט. ל"ז (ב) (א)

(ב) א"ד. ז"ה. ק"ט. ל"ז (ב) (א)

(ג) א"ד. ז"ה. ק"ט. ל"ז (ב) (א)

(ד) א"ד. ז"ה. ק"ט. ל"ז (ב) (א)

(א) א"ד. ז"ה. ק"ט. ל"ז (ב) (א)

תריח דין חולה ביה"כ. וכו' י' סעיפים:

א * יחולה שצריך לאכול אם יש שם (א) רופא בקי אפי"ה הוא (ב) עובד כוכבים בשאומר אם לא יאכילו אותו אפשר שיכבד עליו החולי (ג) (ד) ויסתכן-מאכילין אותו על פיו ואצ"ל שמא ימות יאפי"ה אם החולה אומר א"צ (א) שומעים לרופא * ואם החולה אומר (ד) צריך אני אפילו מאה רופאים אומרים א"צ-ה (ה) שומעים (ג) לחולה:

(א) א"ד. ז"ה. ק"ט. ל"ז (ב) (א)

לפי מה שידוע שפסק הגר"י סלנטר בימי מגפת החולירע שאף הבריאים יאכלו ואף נהג בעצמו היתר ובעיצומו של יוה"כ עלה על הבימה ואכל לעיני כל ההמון, ואף ביו"כ החמור נהג כן במקום שיש חשש פקו"ג.

(א) א"ד. ז"ה. ק"ט. ל"ז (ב) (א)

הנה כל סיפור הדברים אודות הפסק של מרנא הגר"י סלנטר לא נתברר אצלי כלל, ויש גרסאות שונות בענין זה. אמנם בהרבה מספרי ספורי המעשיות הביאו גירסה זו שכתב מע"כ ובספר מקור ברוך ח"ב פרק י"א כתב דהגר"י"ם עלה לבימה עם כוס יין ומזונות וקידש ואכל, ואם אכן קידש בהכרח שאכל כשיעור כדי שיהיה קידוש במקום סעודה דהאוכל פחות מכשיעור אינו מקדש, והרי זה תימה גמורה לומר שאכל כשיעור דהלא אף החולה צריך לאכול פחות מכשיעור כמבואר בסימן תרי"ח ס"ו, ועוד יש לתמוה בסיפור זה דלהלכה קי"ל דחולה האוכל ביוה"כ פטור מלקדש כמבואר בסוס"י תרי"ח במג"א בשוע"ה בח"א ובמשנה ברורה ס"ק כ"ט עי"ש. ודוחק לומר שהגר"י"ם נקט כדברי הגרעק"א בסימן תרי"ח דחולה שיש בו סכנה האוכל ביו"כ שחל בשבת צריך לקדש.

אך עצם ההוראה שגם הבריאים יאכלו פחות מכשיעור בשעת המגיפה ביוה"כ, כבר הורה זקן החת"ס בשו"ת ח"ו סי' כ"ג וכ"כ בשו"ת מצפה אריה שם שכך הורה הגאון בעל שואל ומשיב בשעת המגיפה בשנת תרל"ג, הרי דאף אם לא נדע בבירור מה וכיצד הורה הגר"י סלנטר, מ"מ כבר מצינו פסק זה בדבריהם של עמודי ההלכה מלבד הגר"י"ם כמבואר.